

عنوان مقاله:

بررسی اسنادی وضعیت اموال دولتی (بیوتات سلطنتی) در دوره احمدشاه قاجار (مطالعه موردی: کاخ گلستان)

محل انتشار:

تاریخ نامه ایران بعد از اسلام، دوره 10، شماره 21 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسندگان:

سیدمسعود سیدبنکدار - استادیار دانشگاه اصفهان

وحید امامی جمعه - دانشجوی کارشناسی ارشد تاریخ دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

عنوان اموال دولتی اصطلاح تازه ای بود که پس از پایان استبداد صغیر و به منظور نظارت دقیق به تمامی اموال دولت ایران اعم از دستگاه سلطنت و دولت آن اطلاق شد. به عبارت دیگر، این اصطلاح برخلاف گذشته، اموال اختصاصی پادشاه را نیز در بر می گرفت. پیش از این، اصطلاح متداول برای این اموال واژه بیوتات سلطنتی بود. پس از این تغییرات، در مکاتبات رسمی از عنوان اموال دولتی استفاده می شد؛ اما عنوان ریشه دار بیوتات سلطنتی همچنان متداول بود. بیوتات مجموعه ای از واحدهای خدماتی دربار و مسئول رسیدگی به امور شخصی شاه بود که از دوره های پیش از سلسله قاجاریه نیز در دربار حکومت ها فعالیت می کردند و هر بخش از بیوتات متناسب با وظایف خود، اموالی در اختیار داشتند. دربار و بیوتات دوره قاجاریه که مسئول نگهداری اموال ارزشمند دربار بود، در کاخ گلستان قرار داشت و تشکیلات گذشته با تغییراتی نوین متناسب با نیازهای دوره قاجار شکل گرفتند. انتظام شکل گرفته در بیوتات از دوره مظفری به بعد نابسامان شد. در دوره احمدشاه نیز وضعیت اموال دولتی و نفیس کاخ گلستان و بیوتات نامناسب بود و صاحب جمعان مسئولیت خود را به درستی انجام نمی دادند و گاه خود جزو سارقین اموال دولتی بودند. پژوهش حاضر بر آن است تا با استفاده از اسناد تاریخی، وضعیت این اموال را در دوره احمدشاه بررسی کند و مشخص نماید اقدامات صورت گرفته توسط اهرم های نظارتی برای حفظ این اموال تا چه میزان موفقیت آمیز بوده است. روش تحقیق در پژوهش حاضر، کتابخانه ای و تطبیق و تحلیل منابع، به ویژه منابع اسنادی بوده است. در این تحقیق تاریخی، پس از جمع آوری اطلاعات لازم، به سازمان دهی اطلاعات و تجزیه و تحلیل آنها پرداخته شده است.

کلمات کلیدی:

اموال دولتی، بیوتات سلطنتی، کاخ گلستان، احمدشاه، محاسبات بیوتات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1565711>

